

Posudek

na rigorózní práci Mgr. Marcely Šimičkové - Krúsové

Právní úprava manželství a rodiny v Československu v letech 1918-1963

Autorka se ve své rigorózní práci zaměřila na problematiku vývoje právní úpravy manželství a rodiny na našem území se zaměřením na období mezi lety 1918-1963. Cílem práce bylo představení relevantních právních předpisů sledovaného období, které se této problematice týkaly.

Práce se skládá z úvodu, čtyř kapitol, závěru a seznamu pramenů a literatury. V první kapitole se zaměřuje na historický vývoj právní úpravy manželství. Zde neopomíjí vliv římského a kanonického práva v manželské a rodinné oblasti. Jsou zde také představeny první právní úpravy manželství v českých zemích, počínaje Dekrety Břetislavovými, v Koldínově zákoníku. Představuje zde i významné reformy, týkající se manželství za vlády Marie Terezie a Josefa II. Tyto reformy představovaly výraznou změnu v oblasti manželského a rodinného práva. Poté se již zaměřuje na právní úpravu 19. století, představující zejména Všeobecný zákoník občanský z roku 1811, od které se na dlouhou dobu odvíjela právní úprava manželství na našem území. Její pozornost je zaměřena na samotná ustanovení, která pojednávají o právu manželském. Popisuje podmínky po uzavření manželství, jaké překážky sňatek nedovolovaly uzavřít, práva a povinnosti manželů, prohlášení manželství za neplatné atd.

Další kapitola je věnována první Československé republice, kde se zaměřuje na rozlukový zákon a provádí také jeho juristický rozbor. Zde analyzuje způsoby uzavření a rozluky manželství a překážky manželství. Ve třetí kapitole se zabývá manželství v období Protektorátu Čechy a Morava, kde se mimo jiné zabývá samotným výnosem o Protektorátu Čechy a Morava, který určité výroky ovlivňující uzavírání manželství obsahoval. Poslední kapitola se zabývá právní úpravou manželství po roce 1945. Zde věnuje pozornost zejména zákonu č. 265/1945 Sb., o právu rodinném a zákonu č. 94/1963 Sb., o rodině. I zde provádí rozbor jednotlivých ustanovení těchto zákonů, zejména poukazuje, jak v těchto zákonech bylo upraveno uzavírání manželství, překážky manželství, práva a povinnosti manželů a zánik manželů. Neopomíjí i oblast poručnictví, osvojení a opatrovnictví dětí.

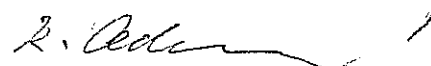
Závěr:

Práce je napsaná přehlednou formou a jsou normou dodrženy všechny předepsané náležitosti. K formální ani obsahové stránce nemám závažných připomínek. Ze strany autorky byl použit dostatečný počet literatury a pramenů. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Tzv. Květnové zákony

V Plzni, dne: 8. 12 2017

prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, DSc.

Posudek

na rigorózní práci Mgr. Marcely Šimíčkové - Krúsové

Právní úprava manželství a rodiny v Československu v letech 1918-1963

Autorka se ve své rigorózní práci zaměřila na problematiku vývoje právní úpravy manželství a rodiny na území našeho státu v letech 1918-1963. Práce je tvořena úvodem, čtyřmi kapitolami, závěrem a seznamem literatury a pramenů. Právní úpravu manželství a rodiny koncipuje do vymezeného období 1918 až 1963, přesto neopomíjí předcházející právní úpravu (kapitola historický exkurz), která pro pochopení problematiky sledovaného období je nutná, ať již z důvodu, že právní úprava z ní vycházela či byla inspiračním zdrojem k tvorbě nových právních předpisů v tomto období.

V práci, která se pak skládá ze tří hlavních kapitol sledujících období první Československé republiky, Protektorátu Čechy a Morava a období po druhé světové válce, provádí rozbor institutu manželství, předkládá průběh a proces uzavírání manželství, jednotlivé typy překážek manželství, práva a povinnosti manželů vůči sobě a vůči dětem a zániku manželství.

Jak z ní z názvu práce, autorka se zaměřila na představení relevantních předpisů týkajících se manželského a rodinného práva, u některých provádí i juristický rozbor a komparuje s předcházející právní úpravou. V případě druhé kapitoly poukazuje na to, že rodinné a manželské vztahy bylo třeba nově upravit, s čímž lze plně souhlasit, neboť některé instituty týkající se rodinného či manželského práva se jevíly zastaralé – např. konfesijní překážky a překážka cizoložství.

Poměrně dobře je zpracováno období Protektorátu Čechy a Morava, kde se nenechala unést jen obecnými zákony (tedy zejména říšskými předpisy platnými na území Protektorátu) této problematiky se týkající, ale představila problematiku manželského a rodinného práva na pozadí i nám méně známých právních předpisů, jako byly např. oběžníky ministerstva vnitra.

Období po roce 1945 je velmi podrobně rozebráno. Je zde prováděn juristický rozbor nejvýznamnějších zákonů, které se týkaly manželského a rodinného práva. Velmi dobře je rozebrán také institut pěstounství a osvojení, včetně postavení a kompetencí národních výborů, které hrály v případě nejen těchto institutů nemalou roli, ale představovaly instituce, u kterých došlo k výraznému rozšíření oprávnění zasahovat do rodinných poměrů.

Závěr:

Práce je dobře zpracována. K formální ani obsahové stránce nemám závažných připomínek. Ze strany autorky byl použit dostatečný počet literatury a pramenů. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Alimentační povinnost dle právních předpisů po roce 1945.

V Praze, dne: 11.12. 2017

JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.